

# Hur gör vi Luleå till en bättre stad för unga?

**En rapport utifrån de öppna frågorna i LUPP-enkäten (Lokal Uppföljning Av Ungdomspolitiken), som besvarades av unga i Luleå i åk 8 och år 2 på gymnasiet ht 2014.**

**De öppna frågorna var:**

**-Tycker du att det saknas fritidsaktiviteter, i så fall vilka?**

**-Vad vill du påverka?**

**-Finns det, utöver de frågor som du nu har svarat på, något mer som din kommun borde få veta för att kunna göra kommunen bättre för unga?**

## **Sammanfattning**

Vi har som feriejobb under sommaren 2015 gjort en undersökning utifrån de öppna frågorna i LUPP-enkäten, samt gjort intervjuer för att fördjupa oss i ämnet om kommunikation mellan unga, politiker och tjänstepersoner. Och sedan har vi sammanställt detta genom att göra en kort film och den här rapporten.

I år två på gymnasiet saknar en stor del av tjejerna en mötesplats men också en del killar önskar att ha en central mötesplats för unga. Många önskar också att denna mötesplats ska ha öppet senare på kvällarna. Därför anser vi att det är av största vikt att den redan planerade mötesplatsen\* för unga i Luleå blir av. Det saknas även aktiviteter för unga att göra på sin fritid (sport och kultur). Man vill också få vara med och påverka mer. Helst ämnen som rör skola, sport, kultur och bostäder.

I årskurs åtta så önskar man mer sport och fritid och att man kan rusta upp de idrottsplatser som finns i kommunen. Det finns också önskingar angående att bestämma över sitt skolschema. Många saknar också Mac-datorerna.

## **Fritid, Sport och Kultur**

Det finns en stor saknad av mötesplatser hos elever som går år två på gymnasiet. I vår undersökning av svaren på de öppna frågorna kunde vi också se en viss saknad av Ungdomens hus, speciellt bland tjejerna, och många önskingar om nya fik för unga som har öppet nattetid.

I dagsläget träffas oftast ungdomar i både årskurs 8 och år två på gymnasiet hemma hos varandra. Ungdomar vill samlas tillsammans och ha en central samlingspunkt där det kan erbjudas olika aktiviteter för dem.

Nästan hälften av alla elever i åk 8 och år 2 på gymnasiet säger att de idrottar i en klubb eller i en förening på sin fritid varje vecka. Drygt 50% av tjejerna svarar att de sjunger/spelar/skapar/teater.

\*Mötesplatsen- Luleå kommun har lämnat in ett förslag till politiken på en ny mötesplats för unga i Luleå och beslut väntas tas under hösten 2015. Läs mer här: <http://www.lulea.se/kommun-politik/projekt-och-samverkan/ny-motesplats-for-unga-i-lulea.html>

I vår undersökning bland gymnasieleverna kunde vi också se att det är en ganska stor efterfrågan på olika typer av kulturella event. Främst olika musikevent och festivaler men också konst och dans. Många tycker att det händer för lite och att det finns lite göra. I årskurs åtta fanns det också många önskemål inom kulturella event. Mer liv och rörelse i staden!

Vad gäller sport, så kunde vi se en stor önskan om nya och förbättrade idrottshallar hos gymnasieeleverna. Arcushallen är en av de idrottsplatser som nämnts i de öppna svaren i LUPP-enkäten, där man bland annat önskar bättre luftkonditionering, mer utrymme, nya löparbanor, mer värme i hallen på vintern och att taket ska lappas ihop ordentligt. Det uppges också vara ganska trångt inne i hallen. Man önskar också en förbättring av Arcus skyttehall. I allmänhet önskas det fler idrottshallar som ska vara mer lättillgängliga (platsen och öppettiderna). Inte stängt under loven exempelvis. Ungdomar önskar att man ska börja lägga mer fokus på idrott och hälsa. Det ska anordnas mer idrottsaktiviteter och det ska inte kosta så mycket att hålla på med idrott. Även ett bredare sportutbud önskas. Cuper som anordnats med ex innebandy och fotboll har varit väldigt uppskattat. Både killar och tjejer tycker väldigt lika angående detta.

I årskurs åtta önskas flera olika fritidsaktiviteter bland annat bad, boll och racketsporter. Förutom de ovanstående sporterna så önskar killarna i år 8 mer dataspel, fordonsaktiviteter och parkour. Medan tjejerna önskar mer kultur.

I övrigt önskar ungdomar från år två på gymnasiet trygghet under sin fritid, då man kanske befinner sig i centrum eller på liknande platser.

### **Ungdomars politiska inflytande**

Intresset hos unga för att påverka i kommunen har ökat från år 2008 till år 2014. I årskurs 8 ökade intresset med tio procent hos tjejerna och sex procent bland killarna på gymnasiet. Bland killarna ökade intresset i år 8 med nio procent och i år två i gymnasiet med tolv procent. Och jämfört med hela riket vill några fler procent unga i år två på gymnasiet i Luleå vara med och påverka inom sin kommun.

Största anledningen till varför vissa inte vill vara med och påverka är på grund av ointresse. Jämfört med år 2008 har andelen tjejer som går år två på gymnasiet som svarat att "de kan för lite" ökat från 38 till 49%. Och andelen som säger att de inte är intresserade av att påverka bland tjejer i årskurs åtta har ökat från 54 till 64%. Och andelen killar i år två på gymnasiet som säger att de inte är intresserade har ökat från 48 till 63%.

En stor anledning till att unga inte tar del i den politiska processen i kommunen är också på grund av okunskap. I LUPP-enkäten så framgår det att ca 4 av 10 ungdomar inte vet hur man går tillväga för att påverka något i sin kommun. Samtidigt så vill unga ha ett politiskt inflytande i sin kommun.

Intervjuerna vi gjorde till filmen visade att många vill få inflytande via sociala medier. För att detta ska fungera så är det viktigt att unga får vara med och utforma sidorna, dess innehåll samt hjälpa till med spridningen av sidorna.

Efter att ha undersökt de öppna frågorna i enkäten så framgår det också att ungdomarna föreslår mer föreläsningar i skolan om hur man påverkar. Intervjuerna som vi gjorde bekräftade detta då majoriteten av de intervjuade också föreslog mer föreläsningar i skolan om hur man påverkar. Dock så tyckte en del av de intervjuade att detta kunde krocka med studietiden. Förslag om att lägga dessa timmar i samband med samhällslektioner kom då upp, alternativt att lägga denna information under mentorstiden.

Utifrån de öppna frågorna i LUPP-enkäten har vi också sett att det är en ganska stor andel som vill vara med och påverka men som av olika anledningar anser att de inte kan det. Bland annat att de inte vet hur de ska göra för att kunna påverka. De vet inte vem de ska vända sig till eller vem som kan hjälpa dem för att föra fram sina åsikter och idéer. Vissa upplever också att de inte tas på allvar om de försöker föra fram sina åsikter och idéer och att det därför inte är någon idé att ens försöka. Det finns till och med ungdomar som berättat att det funnits politiker som skrattat åt dem då de försökt framföra något.

Lite mer än hälften säger sig veta vart de kan vända sig för att för att påverka inom Luleå kommun och har angett olika svarsalternativ för hur de skulle göra. Bland de personer som vet hur de kan påverka har flest svarat att de skulle vända sig till någon de känner. Jämfört med riket svarar något fler i åk åtta i Luleå att de inte vet vem de ska vända sig till medan något fler i riket skulle vända sig till någon de känner.

## Övrigt

*-Unga önskar ett större ekonomiskt stöd (studiebidrag). (Gymnasiet)*

*-Många påpekar också bristen på bostäder och att det borde gå att bygga billigare. (Gymnasiet och årskurs 8)*

*- Vill vara med och bestämma hur staden ska se ut (Parker och byggnader osv). (Gymnasiet och år 8)*

*-Mer miljötank (År 8)*

*-Man vill ha mer "undervisning" eller "påtryck" om jämställdhet, diskriminering, kriminalitet, sexism, kriminalitet, droger och om integrationen som man även vill få vara med och påverka mer om. (Gymnasiet)*

*-Mer jobb till unga! (Gymnasiet)*

*-LLT borde rusta upp en del utav bussarna och ha fler busslinjer ut till byarna. Även fler nattbussar på sommaren. (Årskurs 8 och gymnasiet)*

*-Satsa mer på omsorg och äldrevard. (Gymnasiet)*

*-Påverka miljöerna, maten, lärarna, schema, läxor (Årskurs 8 och gymnasiet)*

## Digital presentation

I filmen som vi har valt att göra så framkommer ungas förslag till bättre kommunikation mellan politiker/kommunala tjänstepersoner och unga. Vi intervjuade unga, kommunalrådet Yvonne Stålnacke och skolchefen.

Filmen kommer du finna på Lulea.se och på Youtube i slutet av september. Sök efter titeln:  
” Instagram, fika eller elevråd?  
- Hur ska unga, kommunala tjänstepersoner och politiker kommunicera?”

### **Lösningar**

Vi föreslår utifrån intervjuerna till filmen och enkätsvaren att politiker och tjänstepersoner från de olika förvaltningarna borde åka ut till skolorna och ha en dialog med eleverna om olika former av inflytande och visa att unga tas på allvar och att de vill samla in ungas åsikter. Detta kräver dock att politikerna och tjänstepersonerna släpps in av rektorer och lärare.

Efter det här arbetet så har vi dragit slutsatsen att det behövs någon form av påverkansmöjligheter för unga både inom skola och fritid. Det skulle också kunna startas upp ett ungdomsfullmäktige. Genom att ha ett ungdomsfullmäktige så öppnas mer möjligheter för ungdomarna att påverka politiken i Luleå kommun där arbetssättet är tänkt att efterlikna kommunfullmäktiges arbetsgång. Politiker kan i ungas ögon tolkas som ganska abstrakta personer ”som inte finns men ändå finns där”. Politikerna känns utom räckhåll för unga och som att de inte bryr sig. Elevråden skulle också kunna utformas så att de fungerar bättre. Eleverna måste känna att de tas på allvar om de tar upp en fråga till elevrådet. En mer regelbunden uppdatering till alla klasser om vad som händer i elevrådet skulle också vara önskvärt. Mötena måste också vara tidsbelagda så att man inte missar så mycket av lektionstiden.

### **Kontaktuppgifter**

Handledare:

Sofia Larsson, samordnare för unga, Kulturförvaltningen Luleå kommun

[Sofia.larsson@lulea.se](mailto:Sofia.larsson@lulea.se)

0920-453048

Anette Berglund, Ungdomssamordnare, Fritidsförvaltningen Luleå kommun

[Anette.berglund@fritid.lulea.se](mailto:Anette.berglund@fritid.lulea.se)

0920-455618

Feriearbetande kommunutvecklare:

Elise Forslund

[elise.forslund@gmail.com](mailto:elise.forslund@gmail.com)

070-6036131

Moa Hägglund

[moa\\_hagglund@hotmail.com](mailto:moa_hagglund@hotmail.com)

072-5871735

### **Länkar:**

LUPP-rapporten: <http://www.lulea.se/kommun--politik/utvecklingsarbete/folkhalsa/sa-har-mar-luleborna/ungdomsstyrelsens-enkatundersokning-lupp-.html>

Filmen ” Instagram, fika eller elevråd? - Hur ska unga, kommunala tjänstepersoner och politiker kommunicera?” Hittar du här, efter den 15 september: [www.lulea.se](http://www.lulea.se)

Information om Ny mötesplats för unga: <http://www.lulea.se/kommun--politik/projekt-och-samverkan/ny-motesplats-for-unga-i-lulea.html>

